

कामःरूपभिलाषः पारतन्त्र्यमद्यादिवशत्वं पैशुनंराजद्वारादौपरदोषसूचनं अर्थहानिःनटनर्तकवेश्यादिषुदंडेनवावित्तनाशः विवादोवैरं ॥ १० ॥ मोदोहर्षःदर्पहेतुः लृष्टोदृष्यतीत्यापस्तंबोक्तेः अतिवादोनिर्म
र्यादिवचनं संज्ञानाशःकार्याकार्यविवेकराहित्यं अभ्यसूयितानैरंतर्येणपरद्रोहशीलता एतत्सदवत्त्वंविगर्हितंनिदिंतसद्भिःसदाहीत्यापत्कालेपिनाश्रयणीयमितिस्मृतं ॥ ११ ॥ सुहृदांप्रियेसतिहर्षःअप्रि
येसतिव्यथेतिद्वौसौहृदगुणौ तृतीयमाह स्यादिति सुहितमितिपाठेसुतरांहितंइष्टंपुष्टिकरं देयंदातारं भव्यगेयेतिवत्कर्तरिकृत्यः योदातारंअयाच्यमपिपुत्रादिकंमुख्यंकर्मभूतयाचतेसअभ्यर्थितःप्रार्थितोदाता
तस्मैइष्टादीन्अर्हति दातुमितिशेषः सार्धश्लोकोवाक्यं ॥ १२ ॥ चतुर्थमाह त्यक्तेति यस्मैसर्वस्वंदत्तंतस्यगृहेकामात्मयायमुपकृतइतिबुद्धितःनसंवसेत् तेनकदाचिदनादृतःसन्सौहार्दभंगंकुर्यादितिभावः पं
चममाह भुंक्तेकर्मति स्वकर्माजितमेवधनंभुंक्तेनतुमित्राद्यजितं अन्यथाकालेनहेलनांप्राप्यसौहृदभंगोमाभूदिति षष्ठमाह स्वाशिषंबाधतेच स्वस्यश्रेयोपिमित्रहितार्थनाशयतीत्यर्थः पाठांतरेस्वासितंस्वस्था

कामक्रोधौपारतन्त्र्यंपरिवादोथपैशुनं ॥ अर्थहानिर्विवादश्चमात्सर्यंप्राणपीडनं ॥ १० ॥ ईर्ष्यामोदोतिवादश्चसंज्ञानाशोभ्यसूयिता ॥ तस्मात्प्राज्ञो नमाद्येतस
दाद्येतद्विगर्हितं ॥ ११ ॥ सौहृदेवैषड्गुणावेदितव्याःप्रियेहृष्यंत्यप्रियेचव्यथंते ॥ स्यादात्मनःसुचिरंयाचतेयोददात्ययाच्यमपिदेयंखलुस्यात् ॥ इष्टान्पुत्रान्वि
भवान्स्वांश्चदारानभ्यर्थितश्चार्हतिशुद्धभावः ॥ १२ ॥ त्यक्तद्रव्यःसंवसेन्नेहकामाभुंक्तेकर्मस्वाशिषंबाधतेच ॥ १३ ॥ द्रव्यवान्गुणवानेवंत्यागीभवतिसा
त्विकः ॥ पंचभूतानिपंचभ्योनिवर्तयतितादृशः ॥ १४ ॥ एतत्समृद्धमप्यूर्ध्वतपोभवतिकेवलं ॥ सत्त्वात्प्रच्यवमानानांसंकल्पेनसमाहितं ॥ १५ ॥ यतोयज्ञाःप्रव
र्धतेसत्यस्यैवावरोधनात् ॥ मनसान्यस्यभवतिवाचान्यस्याथकर्मणा ॥ १६ ॥

नंराज्यादिकंआस्तेस्मिन्नितिव्युत्पत्त्याज्ञेयं स्वाशिवमितिपाठेस्वस्यआसमंतात्शिवंश्रेयस्करमित्यर्थः ॥ १३ ॥

द्रव्यवान्गृहस्थः एवंउत्तरीत्यागुणवान् त्यागीदाता सात्विकःसत्त्वप्रधानश्च योभवतितादृशःपुरुषःपंचभ्यःशब्दादिभ्यःपंचभूतानिश्रोत्राद्याकारेणपरिणतानिइंद्रियाणिनिवर्तयति ॥ १४ ॥ एतत्स्वविषयेभ्य
इंद्रियाणांनिवर्तनंसमृद्धंपुष्कलमपिकेवलंतपएवऊर्ध्वऊर्ध्वगतिप्रदंभवतिनज्ञानवदिहैवकृतकृत्यतामापादयतीत्यर्थः केषामित्यतआह सत्त्वादिति येसत्त्वात्धैर्यात्च्यवन्ते तीव्रवैराग्याभावात् तेषांचसंकल्पेनब्रा
ह्मलौकिकान्दिव्यान्भोगान्भोक्ष्येइत्येवंरूपेणसमाहितंसंभृतंतपोभवतितेषामेवोर्ध्वगतिर्भवतीत्यर्थः ॥ १५ ॥ यतःसंकल्पात्तज्ज्ञाःप्रवर्धते तस्यैवसत्यस्यसंकल्पस्यावधारणात् संकल्पादेवास्यपितरःसमुत्तिष्ठंती
तिश्रुतेर्योगीसत्यसंकल्पोभवतिअन्यस्यएकस्ययज्ञःमनसैवभवति सत्यसंकल्पत्वात् तथाह्युपाख्यायतेत्रितोनाममुनिर्भ्रात्राकूपेपातितःसन्तत्रैवमनसाकृत्स्नंयज्ञंचकारेति त्रितःकूपेवहितोदेवान्हवतऊतयेइति
मंत्रवर्णाच्चैतद्रम्यते अवहितोध्यायन् हवतेआह्वयति ऊतयेयज्ञसंतत्यै अन्यस्यमध्यमस्यवाचैवब्रह्मयज्ञजपादिनायज्ञोभवति अन्यस्यप्राकृतस्यकर्मणाआज्यपशुपुरोडाशीयादिप्रधानयाक्रियया ॥ १६ ॥